Ба шурои диссертатсионии 6D.КОА-18 назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон (734025, ш. Душанбе, хиёбони Рӯдакӣ 17)

ТАҚРИЗИ

муқарризи расмӣ ба диссертатсияи Азимзода Ҳайдаршоҳ Раҷаб дар мавзӯи «Шартномаи хариду фурӯши чакана: масъалаҳои асосии танзими ҳуқуқи хусусӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон» барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ аз рӯйи ихтисоси 12.00.03 – Ҳуқуқи гражданӣ; ҳуқуқи соҳибкорӣ; ҳуқуқи оилавӣ; ҳуқуқи байналмилалии хусусӣ.

Мутобиқати мавзуъ ва мухтавои диссертатсия ба шиносномаи ихтисоси илмӣ. Диссертатсияи Азимзода Ҳайдаршоҳ Раҷаб дар мавзуи «Шартномаи хариду фурӯши чакана: масъалаҳои асосии танзими ҳуқуқи хусусӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон», ки барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ аз рӯйи ихтисоси 12.00.03 - Ҳуқуқи гражданӣ; ҳуқуқи соҳибкорӣ; ҳуқуқи оилавӣ; ҳуқуқи байналмилалии хусусӣ, ки аз рӯйи он ба Шурои диссертатсионӣ мувофиқи фармоиши Комиссияи олии аттестатсионии назди Президента Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 7 январи соли 2022, таҳти №16/шд ҳуқуқи қабули диссертатсияҳо барои ҳимоя дода шудааст, мутобиқ мебошад.

Мубрамияти мавзуи таҳқиқот.

Аҳамияти таҳқиқи шартномаи хариду фурӯши чакана дар ҳуқуқи мадонӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон аз маҷмӯи омилҳои иқтисодӣ, ҳуқуқӣ ва назариявию амалии марбу ба динамикаи муосири рушди гардиши мол ва тағйирёбии низоми танзими ҳуқуқӣ бармеояд. Хариду фурӯши чакана яке аз соҳаҳои калидии фаъолияти иқтисодии давлат мебошад, ки ҳиссаи назарраси гардиши дохилии молро таъмин намуда, ба манфиатҳои қариб тамоми аҳолӣ бевосита

таъсир мерасонад. Чун соҳаи муомилоти оммавӣ будан, он сатҳи баланди муайянии ҳуқуқӣ ва ягонагии амалияи судиро тақозо мекунад, зеро ҳар гуна номуайянии ҳуқуқӣ метавонад ба паёмадҳои васеи иҷтимоию иқтисодӣ оварда расонад.

Дар солҳои охир дар Ҷумҳурии Тоҷикистон равандҳои модернизатсияи қонунгузории маданӣ, аз ҷумла такмил додани меъёрҳои танзими уҳдадориҳо ва намудҳои махсуси шартномаҳо мушоҳида мешаванд. Таҳрири нави Кодекси маданӣ муқарраротӣ дақиқтареро доир ба офертаи оммавӣ, уҳдадории фурӯшанда барои пешниҳод намудани иттилооти боэътимоду пурра оид ба мол, тартиби фурӯши фосилавӣ ва инчунин фурӯш тавассути низомҳои автоматиконидашуда ворид кардааст. Ин тағйирот зарурати таҳлили илмии моҳияти онҳо, мувофиқаташон бо дигар санадҳои қонунгузорӣ, пеш аз ҳама бо қонунгузории ҳифзи ҳуқуқи истеъмолкунандагон, инчунин баҳогузории мутобиқати онҳо ба воқеиятҳои иқтисодии муосир ва стандартҳои байналмилалии танзими хариду фурӯши чаканаро ба миён меоварад.

Ба рушди босуръати муносибатҳои электронӣ дар соҳаи тиҷорат аҳамияти махсус додан ба мавзӯи шартномаи хариду фурӯши чакана зарур мегардад. Афзоиши босуръати фурӯшҳои онлайни, низоми маркетплейсҳо, хидматҳои расонидани мол ва тарзҳои фосилавии бастан ва иҷрои шартномаҳо саволҳои навро пеш меорад, аз ҷумла моҳияти офертаи электронӣ, лаҳзаи бастани шартнома дар фазои Интернет, паёмадҳои ҳуқуқии номувофиқати мол ба маълумоти дар веб-сайт зикршуда, тартиби бозпасдиҳӣ ва иваз намудани мол ҳангоми хариди фосилавӣ ва инчунин масъалаи тақсими хатарҳо байни фурӯшанда, миёнарав ва харидор. Қонунгузории амалкунанда на ҳамеша ба ин саволҳо посухи комил медиҳад, ки ин боиси ихтилоф дар амалияи судӣ гардида, зарурати таҳлили амиқи назариявии меъёрҳои дахлдорро ба вуҷуд меорад.

Бо назардошти ҳамаи ин ҷанбаҳо, аҳамияти мавзӯъ аз нақши муҳим доштани хариду фурӯши чакана дар иқтисоди кишвар, ҷараёни такмилёбии

қонунгузории маданӣ, пайдоиши шаклҳои навини муомилоти савдо, рушди технологияҳои рақамӣ, мавҷудияти камбудиҳо ва ихтилофҳо дар амалияи судӣ ва зарурати системакунонии илмии меъёрҳои танзимкунандаи шартномаи хариду фурӯши чакана бармеояд. Тадқиқоти комплексии моҳияти ҳуқуқии ин шартнома, унсурҳо, хосиятҳои бастан ва иҷрои он ва муайян намудани роҳҳои такмили танзими ҳуқуқӣ на танҳо аҳамияти назариявӣ, балки аҳамияти амалии муҳим доранд, зеро ба таҳкими ҳифзи ҳуқуқи истеъмолкунандагон ва баланд шудани самаранокии гардиши гражданӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон мусоидат мекунад.

Дараҷаи навгонии натиҷаҳо дар диссертатсия ва нуктаҳои илмие, ки ба ҳимоя пешниҳод мешаванд. Навгонии илмии таҳқиқот дар он ифода меёбад, ки диссертатсияи мазкур нахустин пажуҳиши мукаммали илмӣ дар мавзуи «Шартномаи хариду фурӯши чакана: масъалаҳои асосии танзими ҳуқуқи хусусӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон» мебошад.

Дар рафти таҳқиқот диссертант масъалаҳоеро баррасӣ кардааст, ки дар ҳуқуқшиносии муосир навгонӣ доранд. Якум, муаллиф мафҳум, аломатҳо ва хусусиятҳои фарққунандаи шартномаи хариду фурӯши чаканаро муайян кардааст. Дуюм, муҳаққиқ асосҳои ҳуқуқии шартномаи хариду фурӯши чаканаро мавриди омӯзиш қарор дода, оид ба такмили он пешниҳодҳои худро изҳор намудааст. Сеюм, унсурҳои муҳими шартномаи хариду фурӯши чакана, ба монанди тарафҳо, мавзуъ, мазмуни шартнома ва тартиби бастани шартномаи хариду фурӯши чакана баррасӣ ва омӯхта шуда аст. Чорум, муаллиф ҷавобгарии ҳуқуқии фурӯшанда дар шартномаи хариду фурӯши чакана дар шакли ҷуброни зиён, зарари маънавӣ ва рӯёнидани ноустуворонаро таҳлил намуда, хулосаи илмӣ пешниҳод кардааст.

Навоварии илмии таҳқиқот дар он аст, ки дониши бавуҷудомада манбаи назариявӣ ва амалии барои омӯзиши шартномаи хариду фурӯш, махсусан шартномаи хариду фурӯши чакана буда, бо дарназардошти қонунгузории ҶТ дар ин соҳа, назару мавқеи олимон ва риояи одоби илмӣ баён гардидаанд.

Нуктаҳои ба ҳимоя пешниҳодшаванда. Дар натиҷаи анҷом додани тадқиқоти диссертатсионӣ муаллиф як чанд пешниҳодҳоро манзур намудааст, ки дорои хусусиятҳои навгонӣ мебошанд. Аз ҷумла:

1. Шартномаи хариду фурӯши чакана тибқи қонунгузории ҶТ яке аз намудҳои шартномаи хариду фурӯш ва шартномаи истеъмолӣ мебошад. Ин шартнома дутарафа, музднок, консенсуалӣ ва оммавӣ буда, ба сифати мавзуи он танҳо ашёҳои истеъмолӣ баромад мекунанд. Истеъмолкунанда дар ин шартнома шахси воқеӣ ва ё ҳуқуқие буда метавонад, ки барои қонеъ гардонидани эҳтиёҷоти шахсӣ, оилавӣ, рӯзгор ва ғайра, ки барои анҷом додани фаъолияти соҳибкорӣ алоқаманд нест, ашёи муайяни молиро харидорӣ менамояд.

2. Сарчашмаҳои ҳуқуқие, ки шартномаи хариду фурӯ ши чаканаро танзим мекунанд, хусусияти омехта доранд ва дар онҳо меъёрҳои соҳаҳои гуногуни ҳуқуқ ҷой доранд. Санадҳои меъёрӣ -ҳуқуқие, ки шартномаи мазкурро танзим мекунанд, характери императивӣ дошта, дар танзими ин шартнома меъёрҳои ҳуқуқи оммавӣ ва ҳуқуқи хусусӣ якдигарро пурра менамоянд. Таҳлили қонунгузории кишвар нишон медиҳад, ки новобаста аз он ки қонунҳои алоҳида дар самт қабул шуда бошанд ҳам, дар танзими ин шартнома баъзе холигӣ ҷой дорад. Зарур аст, ки барои такмили шартномаи хариду фурӯ ши чакана оид ба соҳибони воситаҳои худкор (агрегатори фурӯ ши чакана) ва истеъмолкунандагони бевиҷдон қоидаҳои махсус таҳия ва қабул гарданд.

3. Таснифи шартномаи хариду фурӯ ши чакана нопурра мебошад. Таснифи пурраи онро вобаста ба фактҳои ҳуқуқии зерин анҷом додан мумкин аст: 1) вобаста ба ӯҳдадории ба харидор расонидани ашё ё бидуни чунин ӯҳдадории субъективӣ; 2) аз рӯйи шартҳои пардохти ашё; 3) аз рӯйи лаҳзаи қабули ашё; 4) аз рӯйи усули бо ашё шинос кардани харидори он; 5)аз рӯйи мавзуи шартномаи хариду фурӯши чакана.Таҳлилҳо нишон доданд, ки баъзе намудҳои шартномаи хариду фурӯши чакана, ки дар амалия баста мешаванд, дар қонунгузории кишвар ба таври дахлдор танзим нашудаанд.

4. Мавзуи шартномаи хариду фурӯши чакана ашёи истеъмолӣ мебошад, ки ба харидор – истеъмолкунанда донабайъ ё бо миқдори хурд фурӯхта мешаванд, барои мақсадҳои истифодаи шахсӣ, манзилӣ, рӯзгор ё дигар навъҳои истифода таъйин гардидаанд ва ба фаъолияти соҳибкорӣ алоқаманд нестанд. Яъне, истеъмолкунанда ашёи харидаашро ба дигар иштирокдори бозори молӣ намефурӯшад.

Асоснокӣ ва эътимоднокии хулосаю тавсияҳои дар диссертатсия ифодаёфта.

Асоснокунӣ ва эътимоднокии хулосаҳо ва тавсияхои дар таҳқиқоти диссертатсионӣ пешниҳодгардида бо маҷмӯи усулҳои истифодашуда ва заминаи васеи сарчашмаҳо таъмин карда мешаванд. Асоснокунии илмӣ ба таҳлили ҳамаҷонибаи конунгузории мадании Ҷумҳурии Тоҷикистон, асос ёфтааст. Методология ба равишҳои илмии муосир, аз ҷумла таҳлили муқоисавии ҳуқукӣ, ҳуқукӣ ва системавӣ асос ёфтааст, ки барои тафсири пайгирона ва мантиқии маводи ҳуқукӣ ва муайян намудани хусусиятҳои хоси амалияи татбиқи ҳуқуқ имкон медиҳад.

Эътимоднокии натиҷаҳои бадастомадаро гуногунии манбаъҳои омӯхташуда: санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ, таҷрибаи ҳуқуқӣ, нашрияҳои илмӣ, маълумотҳои оморӣ тасдиқ мекунанд. Накши мухимро оид ба дурустии хулосаҳои муаллифӣ ва маҳкул донистани онҳо конференсияҳо ва силсилаи мақолаҳои муаллиф дар маҷаллаҳои тақризшавандаи илмӣ ташкил медиҳанд. Тавсияҳои таҳияшуда натиҷаи омӯзиши мунтазами таҷрибаи байналмилалӣ буда, ба низоми ҳуқуқии миллӣ мутобиқ карда шудаанд. Эътибори онҳо бо истифодаи дурусти усули муқоисавии ҳуқуқӣ ва риояи принсипҳои объективии илмӣ тасдиқ карда мешавад.

Ҳамин тариқ, маҷмӯи усулҳои истифодашуда, ҳаҷми маводи таҳлилшуда ва натиҷаҳои санҷиш дараҷаи баланди эътимоднокии хулосаҳои бадастомада ва дурустии тавсияҳои пешниҳодшударо нишон медиҳанд.

Аҳаммияти илмӣ, амалӣ, иқтисодӣ ва иҷтимоии диссертатсия.

Аҳаммияти назариявӣ ва амалии ин таҳқиқот дар он ифода меёбад, ки хулосаҳо ва пешниҳодҳои баёнгардида метавонанд барои такомули минбаъдаи ҳуқуқи маданӣ ва беҳтар намудани механизми ҳуқуқии шартномаи хариду фурӯши чакана нақши муҳим бозанд. Раванди ташаккул ва инкишофи шартномаи хариду фурӯши чакана дар қонунгузории маданӣ марҳилаи нав буда, ба рушди фаъолияти соҳибкорӣ мусоидат намуда, барои такмил додани низоми муосири муомилоти чаканаи ашё замина гузошт. Ин ҷараён, дар навбати худ, ба беҳтар гардидани таъминоти бозор бо молу ашёи босифат мусоидат кард.

Натиҷаҳои бадастомада бар асоси таҳлили қонунгузории амалкунанда ва таҷрибаи ҳуқуқтатбиққунӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон шакл гирифта, мушкилоти мавҷудаи қонунгузорӣ, ихтилоф миёни баъзе меъёрҳо ва холигиҳои назариявиро дар мавриди шартномаи хариду фурӯши чакана ошкор месозанд. Ин мушкилот барои беҳтар намудани танзими ҳуқуқии ин намуди шартнома ва такмили институтҳои ҳуқуқи маданӣ равона шудааст.

Диссертатсия инчунин метавонад ҳамчун заминаи илмӣ барои таҳияи маводи нави таълимӣ дар муассисаҳои таҳсилоти олии кишвар, такмили барномаҳои таълимӣ ва таҳияи китобҳои дарсии нав аз фанҳои «Ҳуқуқи маданӣ», «Ҳуқуқи шартномавӣ» ва «Ҳуқуқи ухдадорӣ» хизмат намояд.

Натиҷаҳои илмии бадастомада метавонанд барои рафъи камбудиҳои танзими ҳуқуқии шартномаи хариду фурӯши чакана ва таҳкими устувории муомилоти молҳои истеъмолӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон заминаи муътамад фароҳам оранд.

Дараҷаи эътимоднокии таҳқиқот бо воқеӣ ва боэътимод будани иттилооти бадастомада, мантиқӣ будани таҳлилҳо, дарки дурусти пайдоиш ва рушди шартномаи мазкур дар Ҷумҳурии Тоҷикистон, муайянсозии усулҳо ва вазифаҳои танзими ҳуқуқии он, инъикоси дурусти масъалаҳои амалии танзими ҳуқуқӣ истифодаи босамари манбаъҳои илмӣ ва мутобиқати пурраи диссертатсия ба талаботи муқарраргардида тасдиқ мегардад.

Нашри натиҷаҳои таҳқиқ аз рӯйи мавзуи диссертатсия.

Нуқтаҳои асосии назариявӣ ва амалии ба ҳимоя пешниҳодшудаи муаллиф дар 15 маколаи илмӣ, ки аз он 5 мақола дар маҷаллаҳои тақризшавандаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба табъ расонида шудаанд. Шумораи маводи чопшуда ба банди 35 Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, №267 (бо тағйиру иловаҳо аз 26 июли соли 2023 №295) тасдиқ шудааст, мувофиқ мебошад.

Мутобиқати барасмиятдарории диссертатсия ба талаботи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон.

Диссертатсияи Азимзода Ҳайдаршоҳ Раҷаб дар мавзуи «Шартномаи хариду фурӯши чакана: масъалаҳои асосии танзими ҳуқуқи хусусӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон» барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ аз рӯйи ихтисоси 12.00.03 – Ҳуқуқи гражданӣ; ҳуқуқи соҳибкорӣ; ҳуқуқи оилавӣ; ҳуқуқи байналмилалии хусусӣ ба талаботи Дастурамал оид ба тартиби барасмиятдарории диссертатсия, автореферати диссертатсия ва дигар маводди илмӣ аз 27 декабри соли 2024, №493 тасдиқ шудааст, мувофиқ мебошад.

Автореферат, ки аз диссертатсия бармеояд, ба талаботи банди 84 Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, № 267 тасдиқ шудааст, ҷавобгӯ мебошад.

Ҳаҷм ва сохтори диссетратсия.

Диссертатсияи мазкур бо назардошти мақсад ва вазифаҳои таҳқиқот, аз руйхати ихтисорот, муқаддима, се боб, нуҳ зербоб, хулоса, тавсияҳо оид ба истифодаи амалии натиҷаҳои тадқиқот, руйхати адабиёт (маъхазҳо) ва феҳристи интишороти илмии довталаби дараҷаи илмӣ иборат буда, ҳаҷми умумии диссертатсия 211 саҳифаро дар бар мегирад.

Дар муқаддима мубрамияти мавзуи диссертатсия, дараҷаи омӯзиши мавзуъ, объект ва предмети таҳқиқоти илмӣ, мақсад ва вазифаҳо, асосҳои методологӣ ва назариявии таҳқиқот, навгонии илмӣ, аҳамияти назариявӣ ва амалии диссертатсия асоснок ва баррасӣ гардидааст.

Дар боби аввал – «**Моҳияти шартномаи хариду фурӯши чакана дар танзими ҳуқуқӣ»**. Дар ин боб муаллиф моҳият, заминаи назариявӣ ва асосҳои умумии шартномаи хариду фурӯши чаканаро мавриди таҳлил қарор медиҳад. Аз ҷумла: мафҳум, хусусиятҳо, аломатҳои фарқкунандаи шартномаи хариду фурӯши чакана ва нақши он дар муомилоти истеъмолӣ; асосҳои ҳуқуқии шартномаи хариду фурӯши чакана; таснифи шартномаи хариду фурӯши чакана аз рӯи намудҳо, шаклҳо ва тарзи анҷоми он (анъанавӣ, фосилавӣ, электронӣ ва ғайра).

Боби дуюм – **«Унсурҳои шартномаи хариду фурӯши чакана».** Дар ин боб унсурҳои сохтории шартномаи хариду фурӯши чакана пурра шарҳ дода шудаанд. Аз ҷумла: тарафҳои шартнома – вазъи ҳуқуқии фурӯшанда ва харидор, ҳуқуқу ӯҳдадориҳои онҳо ва хусусиятҳои иштирок дар муомилот; мавзуи шартномаи хариду фурӯши чакана; мазмуни шартномаи хариду фурӯши чакана; хусусиятҳои тартиби бастани шартномаи хариду фурӯши чакана.

Боби сеюм – **«Ҷавобгарии ҳуқуқии фурӯшанда тибқи шартномаи хариду фурӯши чакана».** Ин боб ба таҳлили навъҳои ҷавобгарии ҳуқуқии фурӯшанда бахшида шудааст. Аз ҷумла: рӯёнидани зарари молумулкӣ дар ҳолати иҷро нашудани ухдадориҳои фурӯшанда; масъалаҳои асосии товони зарари маънавӣ ҳангоми вайрон кардани ҳуқуқҳои истеъмолкунанда аз ҷониби фурӯшанда.

Дар **хулоса** муаллиф натиҷаи умумии тадқиқотро ҷамъбаст карда, хулосаҳои асосӣ аз ҳар бобро пешниҳод менамояд.

Эродҳо ва ҳолатҳои баҳсталаб доир ба диссертатсия. Новобаста аз он ки диссертатсияи мазкур дар доираи талаботҳои дахлдор таҳия гардидааст дар он баъзе камбудиҳо ва масъалаҳои баҳснок ба мушоҳида мерасад. Аз ҷумла:

1. Яке аз нуқсонҳои назариявии тадқиқот дар он ифода меёбад, ки дар диссертатсия мафҳуми «шартномаи хариду фурӯши чакана» асосан ҳамчун як сохтори мустақили ҳуқуқӣ истифода мешавад, бе баррасии мунтазам ва

пайвастаи он бо институтҳои бунёдии ҳуқуқи маданӣ. Ин нопуррагии таҳлили назариявӣ сатҳи навовариҳои илмиро коҳиш медиҳад, зеро ҷойгоҳи шартномаи мазкур дар низоми умумии ҳуқуқи ухдадори пурра ошкор намегардад. Аз нуқтаи назари мо ин мушкилот дар чанд самт зоҳир мешавад. Аз ҷумла: **набудани муқоисаи шартномаи хариду фурӯши чакана бо меъёрҳои умумии шартномаи хариду фурӯш.** Дар диссертатсия робитаҳои байни меъёрҳои умумии хариду фурӯш ва меъёрҳои махсуси танзими муомилоти чакана пурра нишон дода нашудаанд. Дар натиҷа, категорияи «шартномаи чакана» аз контексти низоми умумии ҳуқуқи ухдадориҳо ҷудо мегардад, ки ин ба амиқии назариявии таҳқиқот таъсири манфӣ мерасонад ва **нопуррагии пайванди бо институти «шартномаи оммавӣ».**

2. Муаллиф дар нуқтаи дуюм, ки ба ҳимоя пешниҳод мешавад, дуруст таъкид мекунад, ки дар танзими ҳуқуқии савдои электрони, вазъи ҳуқуқии агрегаторҳо/маркетплейсҳо, инчунин механизмҳои пешгирии сӯиистифода аз тарафи истеъмолкунандагони бевиҷдон мавҷудияти камбудиҳои ҷиддӣ эҳсос мешавад. Аммо дар диссертатсия таҳлили низомманд ва ба амалия нигаронидашудаи ҳар як камбудӣ бар асоси се ҷузъи зарурӣ намерасад. Аз ҷумла: таҳлили муқоисавӣ — яъне муайян кардани он ки дар кадом низомҳои ҳуқуқӣ ва чӣ гуна масъалаи монанд ҳал карда мешавад; натиҷаҳои камбудӣ дар амал — намудҳои маъмултарини баҳсҳо ва оқибатҳои ҳуқуқии онҳо; меъёрҳои лоиҳавӣ — пешниҳоди ибораҳои мушаххаси моддаҳои қонун ва муайян кардани масъулияти мақомоти дахлдор.

Эродҳо ва камбудиҳои зикршуда, дар маҷмуъ, аҳаммияти назариявию амалии диссертатсияи мазкурро коста намекунанд ва ба муҳтавои кор таъсири манфӣ зиёд намерасонанд.

Ҳамин тариқ, диссертатсияи илмии Азимзода Ҳайдаршоҳ Раҷаб дар мавзуи «Шартномаи хариду фурӯши чакана: масъалаҳои асосии танзими ҳуқуқи хусусӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон», ки барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ аз рӯйи ихтисоси 12.00.03 – Ҳуқуқи гражданӣ, ҳуқуқи соҳибкорӣ, ҳуқуқи оилавӣ, ҳуқуқи байналмилалии хусусӣ пешниҳод

гардидааст, дар сатҳи баланди илмӣ таҳия шуда, ба талаботи бандҳои 31, 33, 34 ва 35-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, № 267 тасдиқ шудааст, мутобиқат дорад. Муаллиф барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ аз рӯйи ихтисоси зикршуда сазовор аст.

Номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ,
дотсенти кафедраи ҳуқуқи мадании
факултети ҳуқуқшиносии
Донишгоҳи (Славянии) Россия ва Тоҷикистон Қодиров Ш.Қ.

«Имзои Қодиров Ш.Қ.–ро тасдиқ мекунам»:
Сардори раёсати кадрҳои
Донишгоҳи (Славянии) Россия ва Тоҷикистон Исмаилова М.Н.

МЕЖГОСУДАРСТВЕННОЕ ОБРАЗОВАТЕЛЬНОЕ УЧРЕЖДЕНИЕ ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ РОССИЙСКО-ТАДЖИКСКИЙ (СЛАВЯНСКИЙ) УНИВЕРСИТЕТ
УПРАВЛЕНИЕ КАДРОВ
08.12.2025

Суроға: Ҷумҳурии Тоҷикистон, Донишгоҳи (Славянии) Россия ва Тоҷикистон, 734025, ш. Душанбе, кӯчаи М. Турсунзода Тел.: (+992 237) 227 67 40. E–mail: kafedra.grazhdanskaya@mail.ru